

FAQ

Nye databehandleraftaler til eksisterende KMD-løsningsaftaler

Version 1 – januar 2018

INDHOLD

Hvorfor er der behov for at indgå databehandleraftaler?.....	3
Hvorfor en særlig databehandleraftale til brug for KMD's eksisterende løsninger?	3
Hvem har medvirket til at udforme databehandleraftalen?	3
Hvilke typer af aftaler er omfattet heraf?	4
Medfører databehandleraftalen merudgifter for kommunerne?	4
Hvordan er kommunen stillet ved lovændringer?	4
Hvad er processen for aftaleindgåelse?.....	4

Bilag – oversigt over databehandleraftalens indhold med angivelse af eventuelle betalingsforhold

1. Generelt.....	5
2. Formål.....	5
3. Kundens rettigheder og forpligtelser.....	5
4. Leverandørens forpligtelser.....	6
5. Underleverandør (underdatabehandler).....	10
6. Instrukser.....	10
7. Tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger.....	11
8. Overførsler til andre lande.....	11
9. Tavshedspligt og fortrolighed.....	11
10. Kontroller og erklæringer.....	12
11. Ændringer i aftalen.....	13
12. Misligholdelse og tvister.....	14
13. Erstatning og forsikring.....	14
14. Ikrafttrædelse.....	14
15. Formkrav.....	14

Hvorfor er der behov for at indgå databehandleraftaler?

Når den nye databeskyttelsesforordning træder i kraft den 25. maj 2018, er der en række nye eksplicite forhold, der skal være reguleret i en databehandleraftale. Blandt andet skal der være en beskrivelse af de persondata, der behandles, og den behandling af persondata, der finder sted i løsningen. Med udgangspunkt i dette har KitQs bestyrelse opfordret KOMBIT, SKI og KMD til at samarbejde om at udforme en databehandleraftale, der kan benyttes på de af KMD's løsninger, hvor der behandles persondata.

Opfordringen fra KitQs bestyrelse bunder i mængden af aftaler, som kommunerne har med KMD. Uden denne aftale ville det blive en tidskrævende opgave for kommunerne at få databehandleraftalerne på plads.

Præmisserne for udarbejdelse af standarddatabehandleraftalen har været:

- Kommunerne pålægges en række forpligtelser efter lovgivningen, men må udover disse aftaleretligt ikke stilles ringere efter maj 2018 end i dag
- Aftalen er baseret på en minimummodel, med fokus på overholdelse af loven uden yderligere krav og dermed uden ekstraomkostninger for kommunerne til sådanne krav
- Aftalen tager afsæt i den allerede eksisterende KOMBIT/KL skabelon for databehandleraftaler mellem kommuner og it-leverandører
- At det er en version, der indeholder nuværende og kommende lovgivningskrav til indholdet i en databehandleraftale
- At den umiddelbart kan anvendes til kommuners eksisterende aftaler med KMD med et minimum af individuel tilpasning

Hvorfor en særlig databehandleraftale til brug for KMD's eksisterende løsninger?

Databehandleraftalen tager udgangspunkt i KL/KOMBITs skabelon for databehandleraftaler mellem kommuner og deres leverandører. Resultatet kan benyttes på eksisterende aftaler, hvor priser og leveringsvilkår er aftalt på forhånd. Det er vigtigt at understrege, at standard-

databehandleraftalen skal ses som en hjælp til kommunerne. Det står kommunerne frit for at foretage egne forhandlinger med KMD, så det er altså frivilligt, om man vil benytte den eller ej. Aftalen skal regulere KMD's og kommunens rettigheder og forpligtelser i forhold til overholdelse af databeskyttelsesforordningen på de eksisterende aftaler. Kommunerne pålægges en række forpligtelser efter lovgivningen, men præmissen er, at kommunerne udover disse ikke skal stilles ringere efter den 25. maj 2018 end i dag. Der er således udarbejdet en minimumsmodel af databehandleraftalen, der sikrer, at forordningens krav opfyldes samtidig med, at de eksisterende aftaler ikke fordyres med yderligere krav.

Derudover er der foretaget mindre ændringer i bilagsstrukturen, så den kan anvendes på de mange aftaler, KMD har med kommunerne, som er opsat efter en særlig skabelon med forskellige variable.

Et eksempel herpå er afsnit 2.17 i Underbilag 1, der kun indsættes efter behov, idet ikke alle KMD-standardløsninger modtager en sådan revisionserklæring.

Men denne fremgangsmåde sikres det, at udfyldelsen af databehandleraftalen kan ske så digitalt som muligt.

Hvem har medvirket til at udforme databehandleraftalen?

En arbejdsgruppe med deltagere fra KOMBIT, SKI og KMD har – med afsæt i KL/KOMBIT's skabelon for databehandleraftale – udarbejdet en databehandleraftale, der er målrettet eksisterende aftaleforhold.

Processen har været forelagt en kommunal følgegruppe nedsat af KITQ, der har haft lejlighed til at kommentere på indholdet undervejs. Den færdige databehandleraftale er godkendt af følgegruppen.

I forbindelse med udarbejdelse af skabelonen til databehandleraftaler mellem kommuner og deres leverandører har KOMBIT og KL udarbejdet en vejledning til kommunerne i benyttelsen af denne skabelon. Kommunerne kan stadig med fordel læse denne vejledning. Det skal dog bemærkes, at de henvisninger til konkrete aftale-afsnitsnummereringer, der er anført i vejledningen, ikke nødvendigvis er gældende længere, idet enkelte afsnit er udgået, om-nummereret eller omformuleret, da skabelonen som nævnt er tilpasset til en færdig aftale.

Hvilke typer af aftaler er omfattet heraf?

Samtlige aftaler der er indgået, hvor der behandles persondata, er omfattet.

Overordnet er der fire former for aftaler mellem kommunerne og KMD:

1. Løsningsaftaler indgået på KMD's standardvilkår, hvilket typisk omfatter mindre løsninger og infrastrukturkomponenter
2. Kommunens TSA-aftaler, dvs. de aftaler der er indgået om fortsat driftsafvikling af de såkaldte 'monopolssystemer' fra KMD, indtil disse er udfaset efter gennemført monopolbrudsprogram
3. Aftaler indgået på en SKI rammeaftale, hvori der indgår drift eller behandling af data – typisk en ASP/Cloud Service, der er anskaffet under SKI 02.19 ASP/Cloud
4. Øvrige kontrakter – herunder også kontrakter indgået efter gennemført EU-udbud – mellem kommunen og KMD.

Den nye databehandleraftale benyttes i alle fire aftalescenarier.

De vilkår, der gælder i 'Hovedaftalen' – dvs. den aftale, som databehandleraftalen knytter sig til – vil fortsat være gældende. Kommunerne pålægges en række forpligtelser efter lovgivningen, men udover disse sker der ingen forringelser i forhold til det, der allerede er aftalt. Specielt i aftaler indgået på SKI-rammeaftaler, eller aftaler indgået efter gennemførte EU-udbud, kan der være vilkår, som kommunerne bibeholder, og som rækker ud over de ydelser, der er anført som standard i databehandleraftalen.

Medfører databehandleraftalen merudgifter for kommunerne?

Databehandleraftalen regulerer de opgaver og ansvarsområder, der ifølge den nye databeskyttelsesforordning påhviler henholdsvis den dataansvarlige myndighed (kommunerne) og databehandleren (KMD). De ydelser, der er dækket af et fast vederlag før forordningens ikrafttræden, vil fortsat være dækket af det aftalte faste vederlag efter maj 2018. Der vil dog som i dag også være ydelser, der ikke er dækket af et fast vederlag. F.eks. kan kommunerne vælge at rekvirere bistand fra KMD i forbindelse med enkelte af de opgavevaretagelser, der som udgangspunkt påhviler kommunen som dataansvarlig myndighed. I visse tilfælde kan disse ydelser være betalbare.

Databehandleraftalerne laver således ikke om på de aftalte vederlag, der gælder i henhold til den enkelte hovedaftale. Visse steder er der dog i databehandleraftalen tydeliggjort, hvad der gælder om betaling.

Derudover er der i nedenstående bilag angivet en oversigt over, hvilke aktiviteter der er reguleret i den nye databehandleraftaler, herunder om der kan være ydelser i forbindelse hermed, der er betalbare.

Hvordan er kommunen stillet ved lovændringer?

Om lovændringer udløser ekstra betaling, afhænger af den enkelte aftale. I mange aftaler gælder det, at der ikke opkræves yderligere vederlag i forbindelse med lovændringer, der har til følge, at KMD-systemer skal tilrettes, som det er tilfældet i f.eks. SKI 02.19 – ASP/Cloud. F.eks. for løsninger anskaffet på KMD's standardvilkår kan der dog være tale om, at det løbende vederlag ændres, såfremt en lovændring er »væsentlig«. Hvad der ligger heri, er en juridisk afvejning, og dette skal altid ses i forhold til den enkelte løsning samt det omfang, den har i forvejen. F.eks. ville en platformsændring, en opsætning i et større system eller nødvendig udvikling og implementering af nye moduler være en væsentlig ændring.

Hvad er processen for aftaleindgåelse?

KMD tager kontakt til alle kommuner med henblik på at gennemføre en proces for indgåelse af databehandleraftaler på alle de eksisterende aftaler så smidigt som muligt.

KMD fremsender en færdig udfyldt databehandleraftale, hvor alle bilagsoplysninger samt KMD's forslag til udarbejdelse af en instruks er indeholdt. Dette er muligt, fordi der er tale om eksisterende løsninger, hvor KMD i forvejen varetager databehandling for kommunerne, og således er bekendt med den instruks, der påhviler databehandler.

Kommunen bør selv gennemgå disse oplysninger, herunder om instruks fortsat er dækkende, inden aftalerne underskrives.

Der forventes som nævnt en digital proces for aftaleindgåelse, hvor KMD – efter forslag fra den kommunale følgegruppe – vil benytte de fælleskommunale KOMBIT-funktionspostkasser til elektronisk fremsendelse af databehandleraftalerne.

Ved digital indgåelse anvendes der således ikke fysisk underskrift i Databehandleraftalen.

Oversigt over databehandleraftalens indhold med angivelse af eventuelle betalingsforhold

Hovedelementer i databehandleraftalens afsnit	Afsnit	KMD standardløsningsaftaler	SKI Ramme-aftale 02.19 henvisningerne er til SKI 02.19 rammeaftale-komplekset	TSA-aftaler	Øvrige kontrakter, herunder udbudte kontrakter	Uddybende eksempler
Generelt	1					
Generel forpligtelse	1.1	+	+	+	+	
Henvisning ny forordning	1.2	+	+	+	+	
Præcisering	1.3	+	+	+	+	
Leverandøren skal behandle personoplysninger i overensstemmelse med god skik.	1.4	+	+	+	(X) I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	
Formål	2					
Henvisning til "Hovedaftalen"	2.1	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	
Kundens rettigheder og forpligtelser	3					
Kundens rettigheder og forpligtelser 1	3.1	+	+	+	+	
Kundens rettigheder og forpligtelser 2	3.2	+	+	+	+	
Henvisning til underbilag 1 for yderligere forpligtelser	3.3	+	+	+	+	

Bemærk

Dette skema er en overordnet angivelse af den forståelse parterne har af de betalingsmæssige konsekvenser af bilaget. Der kan muligvis være enkelte afvigelser alt efter definition af kategorier og hovedaftalers konkrete indhold.

Hvilke punkter i aftalen vil være særskilt betalbare for kommunen

⊕ betyder, at bestemmelsen i sig selv ikke udløser yderligere betaling

(X) betyder, at der i visse tilfælde kan være betalbare ydelser

X betyder, at der kan opkræves betaling

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	KMD standardløsningsaftaler	SKI Ramme-aftale 02.19 henvisningerne er til SKI 02.19 rammeaftale-komplekset	TSA-aftaler	Øvrige kontrakter, herunder udbudte kontrakter	Uddybende eksempler
Leverandørens forpligtelser	4					
Leverandørens forpligtelser, 1	4.1	+	Reguleret i Bilag C, afsnit 19.5	+	∞ I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	
Leverandørens forpligtelser, 2	4.2	+	Reguleret i Bilag C, afsnit 19.5	+	∞ I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	
Leverandøren skal sikre persondata via tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger.	4.3	+	Reguleret i Bilag C, afsnit 19.5	+	∞ I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	KMD standardløsningsaftaler	SKI Ramme-aftale 02.19 henvisningerne er til SKI 02.19 rammeaftale-komplekset	TSA-aftaler	Øvrige kontrakter, herunder udbudte kontrakter	Uddybende eksempler
Leverandørens forpligtelser (fortsat)	4					
<p>Leverandøren skal på opfordring fra kunden hjælpe til med at opfylde kundens forpligtelser i forhold til den registreredes rettigheder, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ besvarelse af anmodning fra borgerne om indsigt i egne oplysninger ■ udlevering af borgernes oplysninger ■ rettelse og sletning af oplysninger ■ begrænsning af behandling af borgernes oplysninger ■ kundens forpligtelser i forhold til underretning af den registrerede ved sikkerhedsbrug 	4.4	<p>(X)</p> <p>I det omfang der ikke er organisatorisk eller teknisk mulighed for den dataansvarlige til at opfylde forpligtelsen, skal databehandler bistå vederlagsfrit, i det omfang der er indeholdt bistand som en del af et fast vederlag i Hovedaftalen.</p>	<p>X</p> <p>I det omfang der ikke er organisatorisk eller teknisk mulighed for den dataansvarlige at opfylde forpligtelsen, skal databehandler bistå vederlagsfrit</p>	<p>(X)</p> <p>I det omfang der ikke er organisatorisk eller teknisk mulighed for den dataansvarlige til at opfylde forpligtelsen, skal databehandler bistå vederlagsfrit, i det omfang der er indeholdt bistand som en del af et fast vederlag i Hovedaftalen.</p>	<p>(X)</p> <p>I det omfang der ikke er organisatorisk eller teknisk mulighed for den dataansvarlige til at opfylde forpligtelsen, skal databehandler bistå vederlagsfrit, i det omfang der er indeholdt bistand som en del af et fast vederlag i Hovedaftalen.</p>	<p>Et eksempel herpå kan være, at en eller flere borgere henvender sig og ønsker oplysning om hvad kommunen har registreret af oplysninger på dem. I så fald er det kommunens opgave selv at slå op i relevante fagsystemer for at se hvor - og med hvilke data - borgeren er registreret. Såfremt kommunen ønsker at KMD skal hjælpe til med at finde disse oplysninger - f.eks. på grund af at der er mange borgere der har henvendt sig, og kommunen ikke mener at have ressourcer til at sagsbehandle alle disse henvendelser, da kan KMD tilbyde at hjælpe til hermed. I så fald bestiller kommunen opgaven hos KMD, og der vil blive opkrævet et vederlag herfor.</p> <p>Systemerne er som udgangspunkt designet til at dette kan lade sig gøre, f.eks. via benyttelse af borgerens cpr-nummer som nøgle. Såfremt det ikke er muligt for kommunen selv at fremfinde disse oplysninger (fordi systemet ikke indeholder mulighed herfor), da vil KMD hjælpe med at fremfinde oplysningerne uden at dette koster ekstra, såfremt en sådan bistand er indeholdt som en del af et fast vederlag.</p> <p>Tilsvarende gælder, hvis borgeren ønsker at få udleveret oplysningerne, f.eks. i form af et print, eller borgeren anmoder om at de registrerede oplysninger bliver rettet eller slettet i registre. Typisk er dette en opgave som kommunen selv skal varetage. KMD kan bistå mod et vederlag, hvis kommunen måtte ønske dette.</p> <p>Såfremt kommunen skal underrette en kreds af borgere om at der har været et sikkerhedsbrud, da varetager kommunen selv denne opgave. Hvis kommunen imidlertid vurderer, at denne underretning bedst kan ske via bistand fra KMD, da kan en bistandsopgave bestilles hos KMD, der udfører opgaven mod at opkræve vederlag herfor.</p>

[Tilbage til oversigten](#)

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	KMD standardløsningsaftaler	SKI Ramme-aftale 02.19 henvisningerne er til SKI 02.19 rammeaftale-komplekset	TSA-aftaler	Øvrige kontrakter, herunder udbudte kontrakter	Uddybende eksempler
Leverandørens forpligtelser	4					
Leverandøren skal efterleve dennes forpligtelser i Forordningens artikel 32 - Behandlingssikkerhed - mht. aktiviteter der kan henføres til databehandleren (gennemførelse af passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger internt i KMD).	4.5	÷	÷ Reguleret i Bilag C, afsnit 19.5	÷	⊗ I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	
Leverandøren skal bistå kunden med at efterleve dennes forpligtelser i Forordningens artikel 32 - Behandlingssikkerhed. Aktiviteter, der kan henføres til den dataansvarlige (gennemførelse af passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger i kundens egen organisation).	4.5	X	X	X	X	Såfremt en kommune ønsker KMD's bistand til at varetage sikkerhedsforanstaltninger hos kommunen selv, vil sådan bistand være særskilt betalbar. Dette kunne eksempelvis dreje sig om logning af kundens medarbejders adgange til personoplysninger samt styring af adgange for kundens medarbejdere. I så tilfælde vil sådanne foranstaltninger være særskilt betalbare.
Leverandøren skal efterleve dennes forpligtelser i Forordningens artikel 33 - Underretning af den dataansvarlige om brud på persondatasikkerheden.	4.5	÷	÷ Reguleret i Bilag C, afsnit 19.5	÷	÷	
Leverandøren skal bistå kunden med at efterleve dennes forpligtelser i Forordningens artikel 33 - Anmeldelse af brud på persondatasikkerheden til tilsynsmyndigheden.	4.5	X	X	X	X	Kommunens dialog med tilsynsmyndighederne (Datatilsynet) er en opgave som påhviler dataansvarlig, og som kommunen derfor typisk selv varetager. I det omfang kommunen til brug for denne dialog efterspørger oplysninger, som kommunen selv er i stand til at tilvejebringe, men som kommunen mener, at KMD med fordel kan bistå med at fremskaffe, kan kommunen bestille sådanne oplysninger hos KMD. Afhængig af omfanget heraf kan en sådan opgaveløsning fra KMD's side være betalbar.

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	KMD standardløsningsaftaler	SKI Ramme-aftale 02.19 henvisningerne er til SKI 02.19 rammeaftale-komplekset	TSA-aftaler	Øvrige kontrakter, herunder udbudte kontrakter	Uddybende eksempler
Leverandørens forpligtelser (fortsat)	4					
Leverandøren skal bistå kunden med at efterleve dennes forpligtelser i Forordningens artikel 34 – Underretning om brud på persondatasikkerheden til den registrerede.	4.5	X	X	X	X	<p>I visse tilfælde vil det være sådan, at kommunen skal underrette en kreds af borgere om at der har været et sikkerhedsbrud. Det typiske er, at kommunen selv varetager denne opgave. Hvis kommunen imidlertid vurderer, at denne underretning bedst kan ske via bistand fra KMD, da kan en sådan bistandsopgave bestilles hos KMD, der udfører opgaven mod at opkræve vederlag herfor.</p> <p>Skyldes sikkerhedsbruddet en fejl begået af KMD, og kommunen derfor mener at kunne rejse krav mod KMD, skal dette ske i henhold til de misligholdelsesbeføjelser, der måtte gælde i Hovedaftalen (f.eks. ved påberåbelse af mangler eller misligholdelse over for KMD).</p>
Leverandøren skal bistå kunden med at efterleve dennes forpligtelser i Forordningens artikel 35 – Udarbejdelse af konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse.	4.5	X	X	X	X	<p>En konsekvensanalyse består i en vurdering af af de risici der er i forbindelse med behandling af personoplysninger. En konsekvensanalyse skal foretages inden visse typer af behandling af personoplysninger.</p> <p>Det er den dataansvarlige, der skal foretage denne analyse.</p> <p>Hvis KMD's bistand ønskes i forbindelse hermed, vil det typisk være at betragte som en konsulentydelse, som KMD kan opkræve vederlag for at medvirke til.</p>

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	KMD standardløsningsaftaler	SKI Ramme-aftale 02.19 henvisningerne er til SKI 02.19 rammeaftale-komplekset	TSA-aftaler	Øvrige kontrakter, herunder udbudte kontrakter	Uddybende eksempler
Leverandørens forpligtelser	4					
Krav til leverandørens ekspertise	4.6	+	Reguleret i Bilag C, afsnit 19.5	+	+	
Overholde bestemmelser i andet EU-medlemsland	4.7	+	+	+	+	
Underleverandør (underdatabehandler)	5					
Definition underdatabehandler	5.1	+	+	+	+	
Leverandørens rettigheder og forpligtelser over for denne, 1	5.2	+	+	+	+	
Leverandørens rettigheder og forpligtelser over for denne, 2	5.3	+	+	+	+	
Underdatabehandlerens forpligtelser	5.4	+	+	+	+	
Leverandøren har ansvaret for underleverandøren	5.5	+	+	+	+	
Kommunen kan forlange dokumentation	5.6	+	+	+	+	
Instrukser	6					
Behandling sker efter instruks	6.1	+	+	+	+	
Leverandøren giver besked til kunden om ulovlig instruks	6.2	+	Reguleret i Bilag C, afsnit 19.5	+	+	

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	KMD standardløsningsaftaler	SKI Ramme-aftale 02.19 henvisningerne er til SKI 02.19 rammeaftale-komplekset	TSA-aftaler	Øvrige kontrakter, herunder udbudte kontrakter	Uddybende eksempler
Tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger	7					
Leverandøren træffer fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger	7.1	+	+	+	∞ I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	
Leverandøren holder passende sikkerhedsniveau	7.2	+	+	+	∞ I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	
Leverandøren underretter kunden om sikkerhedsbrud	7.3	+	+	+	+	
Overførsler til andre lande	8					
Overførsel til andre lande sker ud fra kundens instruks	8.1	+	+	+	+	
Leverandøransvar vedr. persondata overført til andet EU-land	8.2	+	+	+	+	
Tavshedspligt og fortrolighed	9					
Leverandøren sikrer fortrolighed og tavshedspligt	9.1	+	+	+	+	

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	KMD standardløsningsaftaler	SKI Ramme-aftale 02.19 henvisningerne er til SKI 02.19 rammeaftale-komplekset	TSA-aftaler	Øvrige kontrakter, herunder udbudte kontrakter	Uddybende eksempler
Kontroller og erklæringer	10					
Leverandøren forpligtiget til at udlevere oplysninger så kunden kan sikre sig at leverandøren overholder aftalen.	10.1	X	X	X	X	Et eksempel herpå er, at KMD for mange af KMD's ydelser årligt udarbejder to typer af generelle revisions-erklæringer vedr. overholdelse af generelle it-kontroller og persondataretlige krav. Såfremt der er behov for yderligere dokumentation, f.eks. i form af rapporter, indhentning af uvildige konsulentoplysninger eller andre opgaver, der medfører et resourceforbrug ud over det der er aftalt med kommunen i den konkrete Hovedaftale, kan dette være betalbart.
Kunden har adgang til inspektioner og revision	10.2	X	∞ Reguleret i Bilag C, afsnit 15	X	X	Audit er særskilt betalbart, medmindre andet er aftalt i Hovedaftalen.
Leverandøren fremsender årlig vederlagsfri erklæring	10.3	+	+	+	+	

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	KMD standardløsningsaftaler	SKI Ramme-aftale 02.19 henvisningerne er til SKI 02.19 rammeaftale-komplekset	TSA-aftaler	Øvrige kontrakter, herunder udbudte kontrakter	Uddybende eksempler
Ændringer i aftalen	11					
Kundens mulighed for ændring i instruksen med et vist varsel og mod betaling.	11.1	X	X Reguleret i Bilag C, afsnit 14 og 16, samt Bilag C7	X	X	Et eksempel herpå vil være, at kommunen introducerer ændringer i den allerede aftalte instruks. I så fald aftales pris, udførelse og tid i henhold til ændringsbestemmelsen i Hovedaftalen.
Ændringer i lovgivningen kan medføre ændringer i aftalen.	11.2	(X) Ændringer som ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag er særskilt betalbare	+	+	(X) Ændringer som ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag er særskilt betalbare	Det typiske er, at det er reguleret i Hovedaftalen hvorvidt lovvedligeholdelse og de aktiviteter der følger heraf er særskilt betalbare. Aftalen ændres inden for den anførte frist og lovændringer implementeres inden for rimelig tid.
Sletning af data	12					
Kommunen beslutter sletning af data efter ophør.	12.1	(X) I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	+	(X) I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedkontraktens faste vederlag, er det særskilt betalbart	(X) I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	Det vil typisk være reguleret i Hovedaftalen hvorvidt sletning af data efter ophør er særskilt betalbart.
Kommunen meddeler sletning eller tilbagelevering af data.	12.2	(X) I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	+	(X) I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	(X) I det omfang dette ikke er indeholdt i Hovedaftalens faste vederlag, er det særskilt betalbart	Det vil typisk være reguleret i Hovedaftalen hvorvidt sletning af data efter ophør samt eventuelle opfølgende aktiviteter i forbindelse hermed er særskilt betalbart.

Hovedelementer i databehandler-aftalens afsnit	Afsnit	KMD standardløsningsaftaler	SKI Ramme-aftale 02.19 henvisningerne er til SKI 02.19 rammeaftale-komplekset	TSA-aftaler	Øvrige kontrakter, herunder udbudte kontrakter	Uddybende eksempler
Misligholdelse og tvister	13					
Misligholdelse og tvister	13.1	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	
Erstatning og forsikring	14					
Erstatning og forsikring	14.1	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	
Ikrafttrædelse	15					
Ikrafttrædelse	15.1	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	
Formkrav	16					
Formkrav	16.1	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	